

sprængning, spredning af skadevoldende luftarter m.m.

Straffelovens § 186 og 187 fastlægger fængselsstraf for forgiftning af henholdsvis vandbeholdninger og vandløb og af ting bestemt til forhandling eller udbredt udnyttelse, som udsætter menneskers sundhed for fare. Straffelovens § 190 gør samme bestemmelser anvendelige, hvor husdyrs sundhed udsættes for fare. Også disse bestemmelser kan efter omstændighederne tænkes at finde anvendelse i forhold til prøvesprængning af atomvåben.

Endelig kan straffelovens § 252, der fastlægger straf af fængsel i op til 4 år for den, der for vindings skyld, i grov kådhed, eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller helbred, tænkes anvendelig ved forbudets overtrædelse.

Det må antages, at en prøvesprængning også vil kunne indebære en overtrædelse af lov nr. 400 af 13. juni 1990 om krigsmateriel m.v. og lov nr. 398 fra 1946 om våben og eksplosivstoffer med ændringer.

For så vidt angår lovovertrædelser begået af danske statsborgere uden for Danmark, følger det af straffelovens § 7, at sådanne handlinger hører under dansk straffemyndighed, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end hæfte. Er handlingen udført i fremmed land, er det dog en betingelse for dansk straffemyndighed, at handlingen også er strafbar efter det pågældende lands lovgivning.

2.3 Udenrigsministeriets overvejelser

Selv om der således findes en række danske lovbestemmelser, der vil kunne indebære et forbud mod atomprøvesprængninger, finder Udenrigsministeriet det rigtigst, at der gennemføres et særskilt forbud mod fysiske og juridiske personers prøvesprængning af atomvåben, som fuldt ud svarer til traktatens bestemmelser herom. Udenrigsministeriet finder endvidere, at overtrædelse af dette forbud bør være belagt med straf, selv om traktaten ikke formelt kræver dette. Straffebestemmelsen bør kun finde anvendelse, såfremt højere straf ikke er forskyldt efter andre bestemmelser. Udenrigsministeriet finder ikke, at gennemførelsen af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger medfører behov for at ændre de i straffeloven gældende almindelige betingelser for at udøve straffemyndighed over for handlinger begået uden for den danske stat.

3. Inspektioner

3.1 Traktaten

Deltagerstaterne opretter Organisationen for traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger med henblik på at opfylde traktatens formål og hensigt, sikre gennemførelsen af dens bestemmelser, herunder bestemmelser vedrørende international verifikation af dens efterlevelse, og skabe et forum for samråd og samarbejde mellem deltagerstaterne. Organisationens medlemmer er deltagerstaterne, som også betaler udgifterne til organisationens virksomhed. Organisationens hovedsæde skal ligge i Wien, og dens organer er Konferencen af Deltagerstater, Eksekutivrådet og Det Tekniske Sekretariat, som skal omfatte Det Internationale Datacenter. Konferencen, som består af en repræsentant fra hver af deltagerstaterne, er Organisationens øverste organ og skal på årlige samlinger behandle ethvert spørgsmål, enhver sag og ethvert problem inden for rammerne af traktaten, jfr. bestemmelserne i traktatens artikel II. Eksekutivrådet, der består af 51 medlemmer udvalgt efter et geografisk rotationsprincip, er Organisationens udøvende organ. Det Tekniske Sekretariat skal bistå Konferencen og Eksekutivrådet i udførelsen af deres opgaver samt udføre de verifikationsforanstaltninger, som traktaten foreskriver.

Traktaten indeholder et verifikationssystem, som bl.a. består af et Internationalt Overvågningssystem med 321 målestationer fordelt over hele verden. Målestationerne udfører seismologisk, radionukleid, hydroakustisk og infralyd-overvågning med det formål at spore eventuelle nukleare sprængninger og sender data til et Internationalt Datacenter i Wien til forarbejdning. Danmark skal være vært for to målestationer, begge placeret i Grønland. Den ene danske målestation vil være en seismologisk målestation ved Sdr. Strømfjord og den anden en infralydmålestation ved Qaanaaq i Nordvestgrønland.

Verifikationssystemet omfatter tillige internationale inspektioner, som er nærmere beskrevet i traktatens artikel IV og protokollen til traktaten, afsnit II. Det følger således af traktatens artikel IV, litra A, nr. 3 d) og litra D, nr. 35 og 56, at inspektører skal have adgang til at foretage inspektioner i Danmark med det formål at afklare, om en prøvesprængning af atomvåben eller anden nuklear sprængning er blevet gennemført i strid med traktaten og i muligt omfang indsamle fakta, som vil kunne medvirke til at identificere en mulig overtræder af traktaten.

Det følger af de generelle bestemmelser i traktatens artikel II, litra A, nr. 6, at inspektionerne skal gennem-